

FIȘA DISCIPLINEI

LITERATURĂ RUSĂ ACTUALĂ (Literatura rusă anii 1950-1990)

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Limbi și literaturi slave
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Nivel licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limbă și literatura rusă / licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Literatură rusă actuală (Literatura rusă anii 1950-1990) – (în limba rusă și română)				Codul disciplinei	LLS6161	
2.2. Titularul activităților de curs			Conf. dr. Diana TETEAN					
2.3. Titularul activităților de seminar			Conf. dr. Diana TETEAN					
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligatorietate	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5. curs	12	3.6 seminar	12
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat (consiliere profesională)					7
Examinări					3
Alte activități					10
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					72
3.8. Total ore pe semestru					96
3.9. Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Promovarea examenului la disciplina <i>Literatura rusă actuală</i> este condiționată promovarea celor două segmente curs și seminar
4.2. de competențe	Cunoștințe acumulate în cadrul cursului de Literatură rusă sec. XX

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs dotată cu tablă, fotocopii, videoproiector/bimer
5.2. de desfășurare a seminarului	<ul style="list-style-type: none"> Promovarea examenului la disciplina <i>LITERATURĂ RUSĂ ACTUALĂ (Literatura rusă anii 1950-1990)</i> este condiționată de o prezență de 75% la seminar, creditele disciplinei realizându-se prin promovarea celor două segmente

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> C1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate. C2 1 Interpretarea relației dintre un text oral sau scris și contextul de care aparține, identificarea tehnicilor argumentative și de construcție a mesajului științific în limba străină, în special în contextele de comunicare academică și profesională. C3 1 Transferul conceptelor / principiilor / metodelor dobândite în activități ghidate pentru recepția textului scris (lectură critică) și pentru producție (scriere), concentrându-se pe etapele procesului de scriere (planificare, scriere a comentariilor, revizuirea și producerea unui comentariu final), prezentarea și dezvoltarea ideilor legate de text, precum și a structurii textuale (globale și locale), dezvoltarea strategiilor de extindere a vocabularului specializat, comunicarea verbală eficientă (stilul de comunicare), construirea argumentării la standardele specifice limbii străine studiate în mediul academic, realizarea utilizarea tehnicilor de evitare a plagiatului (folosirea ghilimelelor, rezumarea, parafrizarea). C4.1 Analiza și prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii ruse. Precizarea și descrierea specificului epocilor și curentelor literare din spațiul cultural rus - cursul prezintă literatura rusă în unitatea ei: literatura sovietică oficială, cea a emigrației și uderground-ul rusesc; se oferă o perspectivă sincronică și diacronică a literaturii ruse a sec. al XX-lea. C4.2 Explicarea poziției operelor literare în contextul cultural rus și raportarea lor la tradițiile literare din cultura rusă - prezentarea principalelor probleme legate de literatura rusă a sec.XX-lea și până în zilele noastre. C4.3 Analiza textelor literare din cultura rusă cu respectarea normelor de cercetare specifice - proza literaturii ruse din a doua jumătate secolului al XX-lea. Cursul prezintă literatura rusă în unitatea ei: literatura sovietică oficială, cea a emigrației și uderground-ul rusesc; se oferă o perspectivă sincronică și diacronică a literaturii ruse a sec. al XX-lea. Utilizarea literaturii de referință pentru interpretarea textului literar. C4.4 Elaborarea unui proiect pe o tema data din literatura/cultura rusă, respectând normele de cercetare cursul teoretic tratează poezia rusă a sfârșitului secolului al XIX-lea și a primei jumătăți a secolului al XX-lea, din literatura sovietică oficială, cea a emigrației și uderground-ul rusesc; se oferă o perspectivă sincronică și diacronică a literaturii ruse a sec. al XX-lea. C4.5 Interpretarea critica a unui text literar de complexitate medie, în limba rusă, pe baza conceptelor și metodelor studiate - interpretarea textelor din poezia și proza literaturii ruse din secolul al XX-lea.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> CT1 Utilizarea componentelor domeniului literatură în deplină concordanță cu etica profesională. CT2 Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Formarea unei imagini de ansamblu asupra diversității fenomenului literar-cultural rus a celei de-a doua jumătăți a sec. al XX-lea, introducerea principalelor curente literare, formarea deprinderilor de analiză literară a textelor, îmbogățirea vocabularului cu termeni noi.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Studentii vor fi capabili să deosebească un curent literar de altul prin raportare la epocă, să cunoască principalele opere ale unor scriitori ruși din cea de-a doua jumătate a sec. al XX-lea, să interpreteze textele literare, să facă o analiză comparativă a operelor literare, să predea limba și literatura rusă.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Conținutul cursului: Cursul teoretic tratează poezia și proza rusă din a doua jumătate a secolului al XX-lea: literatura sovietică oficială, cea a emigrației și uderground-ul rusec. Prezentarea principalelor orientări și tendințe ale dezvoltării literaturii ruse din a doua jumătate a secolului al XX-lea.	Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația, studiu de caz).	
1. Boris Pasternak – poetul și prozatorul. Lirica timpurie: <i>Близнец в тучах, Поверх барьеров</i> . Volumele de versuri din perioada maturității: <i>Сестра моя - жизнь, Темы и вариации, Второе рождение, На ранних поэздах, Когда разгуляется</i> . Particularitățile creației poetice a lui Boris Pasternak.	Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația, studiu de caz). Prezentare power point	
2. Boris Pasternak. Proza. Romanul <i>Доктор Живаго</i> . Istoria creării romanului. Premiul Nobel. Campania de ponegrire a scriitorului. Originalitatea și concepția estetică a romanului.	Activitate frontală și soluții interactive (expunerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația, studiu de caz). Prezentare power point	
3. Poezia „tribunardă” a anilor '60: E. Evtușenko, A.Voznesenski, R. Rojdestvenski.	Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația, studiu de caz). Prezentare power point	
4. Avatarurile satului în proza de la sfârșitul sec al XX-lea V. Șukșin, V. Rasputin, F. Abramov. V. Șukșin – prozator, dramaturg, critic. Măiestria povestirii. Tipologia eroilor lui Șukșin. Romanele <i>Любовины, Я пришёл вам дать волю</i> . Telenuvela <i>Călina roșie</i> .	Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația, studiu de caz).	
5. V. Nabokov – acest Phoenix al exilului. Proza scurtă: <i>Лук, Удар крыла, Рождество, Пилгрим, Сослздамай</i> . Romanele rusești: <i>Машенка, Apărarea lui Lujin, Invitație la eșafod, Darul</i> . Simbolul paradisului pierdut. Creația scrisă în limba engleză: <i>Pnin, Lolita, Ada or Ardor, Pale Fire</i> .	Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația, studiu de caz) Prezentare power point.	
6. Postmodernismul rus în poezie și proză.	Activitate frontală și soluții interactive	

<p>Termenii de <i>postmodern</i> și <i>postmodernism</i>. Principalele caracteristici ale curentului. Categoria jocului. Adevărul/neadevărul simulacrului. Reprezentanți: A.Bitov, Venedikt Erofeev, Saša Sokolov, Viktor Erofeev, T. Tolstaia, L.Petrușevskaia</p>	<p>(prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația, studiu de caz).</p>	
<p>Bibliografie: Bibliografia obligatorie (nu sunt introduse studiile monografice pe autori): BALAN, Dumitru, <i>Poezia rusă din secolul XX</i>, Ed. Univ. din Buc., 1997; LEIDERMAN, N.L.- LIPOVETZKIJ, M.N., <i>Sovremennaja russkaja literatura: 1950-1990 gody</i>, vol. I-II, Moskva, Izd.Akademija, 2003; PETRESCU, Liviu, <i>Poetica postmodernismului</i>, Pitești, „Paralela 45”, 1996; <i>Russkaja literatura XX veka. Učebnoe posobie dlja postupajuščih v VUzy</i>, Izd. Moskovskij licej, Moskva, 1996; <i>Russkie pisateli. XX vek. Biobibliografičeskij slovar'</i>, sub red. N.N. Skatov, vol. 1-2, Izd. Prosvescenie, Moskva, 1998; <i>Russkaja literatura XX vek. Spravočnye materialy. Kniga dlja učaščihja starših klassov</i>, sost. L.A.Smirnova, Izd. Prosveščenie, AO Učebnaja literatura, Moskva, 1995; SKOROPANOVA, I.S., <i>Russkaja postmodnistskaja literatura</i>, Moskva, Izd. Flinta, Izd. Nauka, 2002; ȘNEIBERG, L.I., KONDAKOV, I.V., <i>Ot Gorkogo do Solženicyna. Posobie po literature dlja postupaiuščih v vuzy</i>, „Vysšaja škola”, Moskva, 1994; <i>Russkaja literatura XX veka</i>, sub red. S.I.Timina, Izd. Centr „Akademia”, Moskva, 2011; TETEAN, Diana, <i>Simboluri dominante în opera lui Vladimir Nabokov</i>, București, Ed. Atos, 2000; <i>Russkaja literatura XX veka. Očerki. Portrety. Esse, Kniga dlja učaščihja 11 klassa srednej školy</i>, sub red. F.F.Kuznecov, sost. E.P Pronina, Izd. „Prosveščenie”, Moskva, 1991, v. 1-2. Site-uri: https://stihi-rus.ru/ https://slova.org.ru/n/futurizm/ https://obuchalka.org/2016111691785/sovremennaya-russkaya-literatura-1950-1990-godi-tom-1-leiderman-n-l-lipoveckii-m-n-2003.html; https://obuchalka.org/2016111691786/sovremennaya-russkaya-literatura-1950-1990-godi-tom-2-leiderman-n-l-lipoveckii-m-n-2003.html http://www.litra.ru/fullwork/ <i>Биографии, Критика, Полные произведения, Краткие содержания произведений Б.Пастернака, В.Набокова, Е.Евтушенко, Р. Рождественского, В.Распутин, В.Шукшин</i> https://obrazovaka.ru/category/iskusstvo/writers <i>Биографии писателей, поэтов</i></p>		
8.2 Seminar		Observații
<p>1. Boris Pasternak – analiza poeziilor <i>Быть знаменитым некрасиво</i> și <i>Во всем мне хочется дойти до самой сути</i>. Evidențierea particularităților creației poetice a lui Boris Pasternak.</p>	Prezentare referate, comentariul pe text, analiza, conversația	
<p>2. Boris Pasternak. Romanul <i>Doctor Jivago</i>. Intertextualitatea romanului.</p>	Prezentare referate, comentariul pe text, analiza, conversația	
<p>3. V. Nabokov. Povestirile: <i>Удар крыла</i> și <i>Лук</i>.</p>	Prezentare referate, comentariul pe text, analiza, conversația	
<p>4. V. Nabokov. Romanul <i>Invitație la eșafod</i>. Simbolurile dominante ale fluturelui, raiului pierdut, oglinzii, nimfetei.</p>	Prezentare referate, comentariul pe text, analiza, conversația	
<p>5. V. Rasputin. Romanul <i>Despărțirea de Matiora</i>.</p>	Prezentare referate, comentariul pe text, analiza, conversația	
<p>6.Postmodernismul rus în poezie și proză.</p>	Prezentare referate, comentariul pe text, analiza, conversația	
<p>Bibliografie: Șoptereanu, Virgil, <i>Modernism. Avangardă. Postmodernism</i>, Ed. Semne, București, 2012; <i>Russkaja literatura XX veka</i>, sub red. S.I.Timina, Izd. Centr „Akademia”, Moskva, 2011; Tetean, Diana, <i>Simboluri dominante în opera lui Vladimir Nabokov</i>, București, Ed. Atos, 2000; Смирнов, И.П., <i>Порождение интертекста</i>, Санкт-Петербург, 1995; Chevalier, Jean, Gheerbrant, Allan, <i>Dicționar de simboluri</i>, Ed. Artemis, București, 1995, vol. 3, p.148-152; Evseev, Ivan, <i>Dicționar de</i></p>		

simboluri și arhetipuri culturale, Ed. Amarcord, Timișoara, 1994, p.155; Tetean, Diana, *Cartea cărărilor ce se bifurcă* (Intertextualitatea motivelor biblice în romanul *Doctor Jivago* de Boris Pasternak), în *O viață în slujba literelor: în memoria magistri Onufrie Vințeler – 85 de ani*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2015, p. 424-430; Tetean, Diana, *Оптические обманы на границе между реальностью и фантастикой в романе „Приглашение на казнь” В. Набокова*, Communication, culture, creation: new scientific paradigms/editors: Virginia Popović, Ivana Janjić, Speranța Milancovici, Eugen Gagea, Arad, "Vasile Goldiș" University; Press; Novi Sad: Fondatia Europa, p.824-832; Tetean, Diana, „Приглашение на казнь” В. Набокова или магия лабиринта, în *Romanoslavica*, 49.3.2014 (3), p.144-154; Pasternak, Boris, *Lirice*, tălmăcire și prefață de Marin Sorescu, Ed. Univers, București, 1989.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu materia care se predă în alte centre universitare din țară și din străinătate, ca de exemplu: Universitatea din București, Universitatea „A.I. Cuza” din Iași, Universitatea Jagiellonă (Polonia), Universitatea din Varșovia (Polonia), Universitatea din Szeged (Ungaria).
- În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul/specializarea are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu: 1. TRADEURO SRL 2. S.C. SIMEX S.A. 3. Wolters Kluwer Financial Services 4. S.C.Universal CO SA.
- Cursul oferă informații care cresc competențele profesionale și transversale ale studenților și îi ajută să înțeleagă mai bine contextul cultural al limbii studiate și specificul ei.
- O parte din elementele prezentate în cadrul cursului au fost dezbătute în cadrul unor conferințe naționale și internaționale și schimburi de experiență cu alte facultăți partenere, la Universitatea din București, Universitatea „A.I. Cuza” din Iași, Universitatea de Stat din Moscova (Federația Rusă), Universitatea din Sankt-Peterburg (Federația Rusă), Univ. din Szeged, Ungaria, ș.a.
- Disciplina este elaborată pe baza unor manuale din domeniu recunoscut internațional. Cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologiei slave.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- Corectitudinea și completitudinea cunoștințelor - Gradul de asimilare a materialului expus - Coerența logică; - Prezentarea unui referat și a unui comentariu de text	Examen scris și oral Calitatea și originalitatea referatelor	75% 10%
			Total curs: 85%
10.5 Seminar	Participarea activă la seminar și aplicarea în practică a noțiunilor studiate la cursul teoretic.	Analize pe text, intervenții, comentarii pe marginea temelor prezentate Prezența la seminar este obligatorie în proporție de 75%	15%
			Total curs și seminar: 100%
10.6 Standard minim de performanță			

- Cunoașterea și expunerea corectă în limba rusă a datelor de bază despre epoca, scriitorii și operele studiate
- Studentul să știe să facă o analiză pe text, formulată corect
- Prezentarea unui referat și unui comentariu pe text

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Data completării:
21.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs
Conf.dr. Tetean-Vințeler Diana

Numele și semnătura titularului de seminar
Conf.dr. Tetean-Vințeler Diana

Data avizării în Departament:
29.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament
Conf. univ. dr. Ioan Herbil

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului